

יומא טו

משתנינו	משנה יומא דף כה ו-כו
הסתירה	פייס השני - מי שוחט, מי זורק, מי מדשן מזבח הפנימי, ומי מדשן את המנורה, ומי מעלה אברים לכבש. פייס השלישי: <u>חדשים לקטורת בואו והפיסו!</u>
אביי	בהטבת שתי נרות
רב פפא	אבא שאול

קושי על אביי: למימרא **דבקטורת** מפסיק להו? והא אביי מסדר מערכה משמיה דגמרא, **בדס התמיד** מפסיק להו!

תירוץ: אמרי: לא קשיא; ההיא - לאבא שאול, הא - לרבנן. דתניא:

מה הסדר?	חכמים	אבא שאול
לא ייטיב את הנרות ואחר כך יקטיר, אלא יקטיר ואחר כך ייטיב	מטיב ואחר כך מקטיר	
הטעם	מאי קאמר רחמנא – בעידן הטבה תהא מקטר קטורת	דכתיב <i>בבקר בבקר בה' טיבו את הנרות</i> והדר <i>ויקטירנה</i>

חיזוק לדעת חכמים: דאי לא תימא הכי, בין הערבים דכתיב *ובהצלות אהרן את הנרת בין הצריב' יקטירנה*, הכי נמי דברישא מדליק נרות והדר מקטיר קטורת של בין הערבים?
וכי תימא הכי נמי - והתניא: *מצרכ צד בקר - תן לה מדתה, שתהא דולקת והולכת כל הלילה מערב ועד בקר. דבר אחר: מצרכ צד בקר - אין לך עבודה שכשרה מערב עד בקר אלא זו בלבד.*
אלא מאי קאמר רחמנא - בעידן הדלקה תהא מקטר קטורת, הכא נמי - בעידן הטבה תהא מקטר קטורת.
תגובת לשיטת אבא שאול: ואבא שאול אמר לך: שאני התם דכתיב *ליתא*.

תירוץ רב פפא לסתירה: רב פפא אמר: לא קשיא; הא - רבנן, הא - אבא שאול.
קושי: במאי אוקימתא למתניתין דהכא - כרבנן, פייס - כאבא שאול, אימא סיפא: (משנה בדף לא) **הביאו לו את התמיד, קרצו, ומרק אחר שחיטה על ידו. נכנס להקטיר את הקטורת ולהיטיב את הנרות** - אתאן לרבנן. רישא וסיפא רבנן, ומציעתא אבא שאול?
תירוץ: אמר לך רב פפא: אין, רישא וסיפא רבנן, ומציעתא אבא שאול.
קושי: בשלמא אביי לא אמר כרב פפא - רישא וסיפא רבנן ומציעתא אבא שאול לא מוקים לה. אלא רב פפא, מאי טעמא לא אמר כאביי?
תירוץ: אמר לך: תנא ברישא הטבת שתי נרות, והדר הטבת חמש נרות!
תגובת אביי: ואביי אמר לך: אורויי בעלמא הוא דקא מורי, וסדרא הא הדר תני ליה (אצלינו לא מקפיד על הסדר ומזכיר הטבת שתי הנרות קודם אבל שם מזכיר בדף כה את חמשת הנרות, אז הקטורת ובדף לא את שתי הנרות)

דיון במשנה שציטטו מקודם ממסכת תמיד:

חנא קמא	רבי שמעון איש המצפה
בא לו לקרן מזרחית צפונית	נותן מזרחית צפונית
בא מערבית דרומית	נותן מערבה ואחר כך נותן דרומה
מאי טעמא	אמר קרא <i>ועציר צניט אחד לחטאת לה' על צלף חטאת יצא ונסכו, וצלה היא</i> , ואמר רחמנא עביד בה מעשה חטאת. הא כיצד? נותן אחת שהיא שתים כמעשה עולה, שתים שהן שתים כמעשה חטאת.

קושי על הטעם של ר' שמעון איש המצפה: וליתן שתיים שהן ארבע כמעשה עולה, וארבע שהן ארבע כמעשה חטאת!

תירוץ: לא מצינו דמים שמכפרין וחוזרין ומכפרין.

קושי על התירוץ: וכי מצינו דמים שחציין חטאת וחציין עולה? אלא - על כרחן הקישן הכתוב, הכא נמי - בעל כרחן הקישן הכתוב!

תירוץ: התם פסוק מתנות בעלמא היא.

קושי 2: וניתב אחת שהיא שתיים למטה כמעשה עולה, שתיים שהן שתיים למעלה כמעשה חטאת!

תירוץ: לא מצינו דמים שחציין למעלה וחציין למטה.

קושי על התירוץ: ולא? והתנן: **הזה ממנו אחת למעלה ושבע למטה!**

תירוץ: כמצליף.

הסבר: מאי כמצליף - מחוי רב יהודה: כמנגדנא

עוד קושי על התירוץ: ולא? והתנן: **הזה ממנו על טהרו של מזבח שבע פעמים**, מאי לאו אפלגיה דמזבח, כדאמרי אינשי: טהר טיהרא, הוא פלגא דיומא?

תירוץ: אמר רבה בר שילא: לא, אגופיה דמזבח, דכתיב **וכצאת השמים הבהר**.

קושי 3: מאי שנא דיהיב עולה ברישא והדר יהיב דחטאת? ניתב ברישא דחטאת, והדר ניתב דעולה!

תירוץ: כיון דעולה היא - היא קדמה ברישא.

קושי 4: ומאי שנא דיהיב מזרחית צפונית ומערבית דרומית? ניתב דרומית מזרחית והדר צפונית מערבית!

תירוץ: אמרי: עולה טעונה יסוד, וקרן דרומית מזרחית לא הוה ליה יסוד.

קושי 5: מאי שנא דיהיב ברישא מזרחית צפונית והדר מערבית דרומית? ניתב ברישא מערבית דרומית והדר מזרחית צפונית!

תירוץ: כיון דאמר מר: כל פינות שאתה פונה - לא יהו אלא דרך ימין למזרח - ברישא בההוא פגע.

קושי 6: וממאי דבעולה הוא דקאמר רחמנא עביד בה מעשה חטאת? ודילמא בחטאת הוא דקאמר רחמנא עביד בה מעשה עולה?

תירוץ: לא סלקא דעתך, דכתיב **אל צולת התמיד יצא ונסכו**. מאי קאמר רחמנא - מידי דחטאת שדי אעולה.

ציטוט ממשנה במסכת תמיד: תנן התם, **אמר להם הממונה: צאו והביאו טלה מלשכת בית הטלאים. והלא לשכת הטלאים היתה במקצוע צפונית מערבית, וארבע לשכות היו שם: אחת לשכת הטלאים, ואחת לשכת החותמות, ואחת לשכת בית המוקד, ואחת לשכה שעושין בה לחם הפנים.**
סתירה: ורמינהו (משנה במסכת מידות): **ארבע לשכות היו לבית המוקד כקטוניות הפתוחות לטרקלין, שתיים בקודש ושתיים בחול, וראשי פספסין מבדילין בין קודש לחול. ומה היו משמשות? מערבית דרומית - היא היתה לשכת טלי קרבן...**

